

Hải quan tăng cường kiểm soát gian lận xuất xứ hàng hóa, ngăn chặn chuyển tải bất hợp pháp

09:16 18/06/2026

Cục Hải quan yêu cầu các đơn vị trong toàn ngành tăng cường kiểm tra, giám sát xuất xứ và ghi nhãn hàng hóa xuất nhập khẩu, nhằm ngăn chặn gian lận thương mại, chuyển tải bất hợp pháp và bảo vệ uy tín hàng hóa Việt Nam trên thị trường quốc tế.

Lực lượng hải quan tăng cường kiểm tra, giám sát xuất xứ và ghi nhãn hàng hóa nhằm ngăn chặn gian lận thương mại, chuyển tải bất hợp pháp. (Ảnh minh họa)

Ngày 16/6, Cục Hải quan ban hành Công văn số 17552/CHQ-GSQL gửi các Chi cục Hải quan khu vực, yêu cầu tăng cường kiểm tra, giám sát xuất xứ, ghi nhãn hàng hóa và phòng chống chuyển tải bất hợp pháp đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu và quá cảnh.

Theo Cục Hải quan, thời gian qua, toàn ngành đã triển khai nhiều chỉ đạo, kế hoạch và hướng dẫn nghiệp vụ liên quan đến công tác kiểm tra xuất xứ hàng hóa. Các đơn vị đã chủ động thực hiện nhiệm vụ, phát hiện và xử lý nhiều vụ việc vi phạm, góp phần chống thất thu ngân sách nhà nước, ngăn chặn gian lận thương mại và bảo đảm thực thi hiệu quả pháp luật hải quan.

Tuy nhiên, trong bối cảnh thương mại quốc tế tiếp tục diễn biến phức tạp, các xung đột thương mại giữa những nền kinh tế lớn gia tăng, cùng với xu hướng dịch chuyển đầu tư và sản xuất ngày càng mạnh mẽ, công tác quản lý hải quan đang đối mặt với nhiều thách thức mới.

Đáng chú ý, sự phát triển nhanh của thương mại điện tử xuyên biên giới cũng đặt ra yêu cầu cao hơn trong việc kiểm soát nguồn gốc hàng hóa. Tình trạng lợi dụng xuất xứ để né tránh thuế, lẩn tránh các biện pháp phòng vệ thương mại, hợp thức hóa nguồn gốc và thực hiện hành vi chuyển tải bất hợp pháp được đánh giá có xu hướng gia tăng với phương thức ngày càng tinh vi.

Trước thực tế đó, Cục Hải quan yêu cầu các đơn vị triển khai đồng bộ các biện pháp kiểm tra, xác định xuất xứ hàng hóa theo đúng quy định của pháp luật về hải quan, quản lý ngoại thương, xuất xứ hàng hóa, ghi nhãn hàng hóa và xử phạt vi phạm hành chính.

Đối với hàng hóa nhập khẩu, cơ quan hải quan được yêu cầu kiểm tra đầy đủ hồ sơ khai báo liên quan đến nước xuất xứ, tên hàng, mã số HS, mô tả hàng hóa, chứng từ chứng nhận xuất xứ (C/O) và tiêu chí xuất xứ. Đồng thời, phải đối chiếu tính thống nhất giữa nội dung khai báo với bộ hồ sơ hải quan.

Trường hợp phát sinh nghi vấn, cơ quan hải quan sẽ thực hiện kiểm tra thực tế hàng hóa, bao bì, chứng từ vận tải cùng các tài liệu liên quan để xác định chính xác xuất xứ.

Một nội dung được đặc biệt lưu ý là việc kiểm tra các trường hợp hàng hóa sản xuất ở nước ngoài nhưng trên hàng hóa hoặc bao bì đã ghi sẵn thông tin thể hiện xuất xứ Việt Nam. Những trường hợp có dấu hiệu giả mạo nhãn hàng hóa hoặc gian lận xuất xứ sẽ bị xử lý theo quy định.

Đối với hàng xuất khẩu, Cục Hải quan yêu cầu tăng cường kiểm tra từ khâu tiếp nhận hồ sơ đến kiểm tra thực tế hàng hóa nhằm đánh giá khả năng đáp ứng các tiêu chí xuất xứ theo quy định hiện hành.

Cơ quan hải quan sẽ đối chiếu thông tin khai báo với nguyên liệu đầu vào, quy trình sản xuất, gia công và sản phẩm xuất khẩu. Khi phát hiện dấu hiệu bất thường, việc xác minh tại cơ sở sản xuất hoặc cơ quan cấp C/O sẽ được triển

khai.

Theo Cục Hải quan, một số phương thức gian lận cần đặc biệt lưu ý gồm việc nhập khẩu nguyên liệu, linh kiện từ nước ngoài nhưng chỉ thực hiện các công đoạn gia công, lắp ráp đơn giản rồi ghi xuất xứ Việt Nam; chia nhỏ hoạt động qua nhiều pháp nhân để hợp thức hóa nguồn gốc; hoặc khai báo sai hồ sơ để nghị cấp C/O nhằm hưởng ưu đãi thuế quan.

Đối với hàng hóa gửi kho ngoại quan, các đơn vị được yêu cầu giám sát chặt chẽ hoạt động đóng ghép hàng hóa, thay đổi trạng thái bao bì, dán nhãn trước khi xuất đi nước thứ ba hoặc đưa vào tiêu thụ trong nước, nhằm ngăn ngừa nguy cơ chuyển tải bất hợp pháp.

Qua công tác phân tích rủi ro, Cục Hải quan xác định nhiều nhóm hàng cần tăng cường kiểm tra, gồm gỗ và sản phẩm từ gỗ; thiết bị nội thất, thể thao; thép và các sản phẩm từ thép; điện tử và linh kiện; xe đạp điện; pin năng lượng mặt trời, pin lithium; đá nhân tạo; gạch men; lốp xe; bao bì nhựa; máy móc thiết bị; giày dép, túi xách; thực phẩm và nông sản.

Bên cạnh đó, các loại hình xuất nhập khẩu có nguy cơ cao cũng được đưa vào diện theo dõi trọng điểm, gồm xuất khẩu kinh doanh (B11), xuất sản phẩm gia công (E52), xuất sản phẩm sản xuất xuất khẩu (E62), hàng từ kho ngoại quan xuất đi nước ngoài (C12), nhập khẩu kinh doanh tiêu dùng (A11), nhập khẩu kinh doanh sản xuất (A12), nhập nguyên liệu sản xuất xuất khẩu và nhập nguyên liệu để gia công cho thương nhân nước ngoài.

Cục Hải quan cho biết, việc tăng cường kiểm tra, xác định xuất xứ hàng hóa không chỉ góp phần ngăn chặn gian lận thương mại, chống thất thu ngân sách mà còn bảo vệ uy tín hàng hóa Việt Nam, thực hiện hiệu quả các cam kết thương mại quốc tế và tạo lập môi trường cạnh tranh minh bạch, lành mạnh cho cộng đồng doanh nghiệp.

Phương Di